

Diabetul zaharat, nutriția, bolile metabolice

2020

Facultatea de Medicină

AUTORI : Cornelia Bala, Dana Mihaela Ciobanu, Anca Elena Crăciun,
Adriana Fodor, Georgeta Inceu, Andrada Mureșan, Gabriela Roman,
Adriana Rusu, Camelia Vonica

UMF

UNIVERSITATEA DE
MEDICINĂ ȘI FARMACIE
IULIU HAȚIEGANU
CLUJ-NAPOCA

616.379
36
Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca
Catedra de Diabet și Boli de Nutriție

Cornelia Bala, Dana Mihaela Ciobanu, Anca Elena Crăciun, Adriana Fodor,
Georgeta Inceu, Andrada Mureșan, Gabriela Roman, Adriana Rusu,
Camelia Vonica

**Diabetul zaharat,
Nutriția,
Bolile Metabolice**

CURS PENTRU STUDENȚI

Ediția a 2-a revizuită

Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”
Cluj-Napoca
2020

763614

Universitatea de Științe de
Medicină și Farmacie
«Nicolae Testemițanu»
Biblioteca Științifică Medicală

SL3

CUPRINS

PREFAȚĂ.....	7
I. INTRODUCERE – GABRIELA ROMAN	9
I.1. BOLILE CRONICE NON-TRANSMISIBILE: DEFINIRE, PREVALENȚĂ, IMPACT	9
I.2. BOLILE METABOLICE POPULAȚIONALE	10
II. NUTRIȚIA - ANCA ELENA CRĂCIUN	15
II.1. DEFINIREA TERMENILOR	15
II.2. IMPORTANȚA NUTRIȚIEI / ALIMENTAȚIEI	17
II.3. ALIMENTAȚIA SĂNĂTOASĂ: DEFINIȚIE, GENERALITĂȚI	17
II.4. NECESARUL ENERGETIC. APORTUL CALORIC	18
II.5. COMPONENTELE ALIMENTAȚIEI	19
II.6. PRINCIPII DE ALIMENTAȚIE SĂNĂTOASĂ	23
II.7. DIETOTERAPIA	25
II.8. TULBURĂRILE COMPORTAMENTULUI ALIMENTAR	25
II.9. MALNUTRIȚIA	26
III. DIABETUL ZAHARAT- CORNELIA BALA, ADRIANA FODOR, ANCA ELENA CRĂCIUN, ADRIANA RUSU, DANA MIHAELA CIOBANU, GEORGETA INCEU, ANDRADA MUREȘAN.....	33
III.1. DEFINIȚIA ȘI CLASIFICAREA DIABETULUI ZAHARAT. IMPACTUL DIABETULUI	33
III.2. EPIDEMIOLOGIA DIABETULUI ZAHARAT	35
III.3. PATOGENEZA ȘI ISTORIA NATURALĂ A DIABETULUI ZAHARAT	35
III.4. SCREENINGUL ȘI DIAGNOSTICUL DIABETULUI ZAHARAT	43
III.5. FORME CLINICE DE DIABET ZAHARAT	46
III.6. COMPLICAȚIILE DIABETULUI ZAHARAT	50
III.7. COMORBIDITĂȚILE DIABETULUI ZAHARAT (FACTORII DE RISC CARDIOVASCULAR). RISCU CARDIOVASCULAR ȘI CARDIOMETABOLIC ÎN DIABETUL ZAHARAT.....	68
III.8. ABORDAREA ÎN PRACTICĂ A DIABETULUI ZAHARAT. PRINCIPIILE MANAGEMENTULUI CLINIC	72
III.9. MANAGEMENTUL CLINIC AL DIABETULUI ZAHARAT	75
III.10. SUPTUL PSIHOȘOCIAL	103
III.11. PREVENȚIA DIABETULUI ZAHARAT	103
III.12. PRINCIPALELE TRIALURI CLINICE DIN DZ	104
IV. OBEZITATEA – CORNELIA BALA.....	109
IV.1. INTRODUCERE: DEFINIȚIE, CLASIFICARE, IMPACT	109
IV.2. EPIDEMIOLOGIA OBEZITĂȚII	110
IV.3. ETIOPATOGENEZA, FIZIOPATOLOGIA ȘI MORFOPATOLOGIA OBEZITĂȚII	110
IV.4. RISCURILE OBEZITĂȚII	112
IV.5. TABLOU CLINIC. FORME CLINICE DE OBEZITATE	113
IV.6. SCREENINGUL, DIAGNOSTICUL ȘI EVALUAREA OBEZITĂȚII	114
IV.7. ABORDAREA ÎN PRACTICĂ A SUPRAPONDERII/ OBEZITĂȚII	116
IV.8. MANAGEMENTUL CLINIC AL CONTROLULUI PONDERAL	118
IV.9. MANAGEMENTUL COMPLICAȚIILOR ȘI COMORBIDITĂȚILOR	123
IV.10. SUPTUL PSIHOLGIC ȘI AMBIENTAL	123
IV.11. EFICIENȚĂ ȘI BARIERE ÎN MANAGEMENTUL PONDERAL	123
IV.12. PREVENȚIA OBEZITĂȚII/ SUPRAPONDERII	124
V. DISLIPIDEMIILE – ADRIANA RUSU	127
V.1. INTRODUCERE. DEFINIȚIE. CLASIFICARE	127
V.2. EPIDEMIOLOGIA ȘI IMPORTANȚA DISLIPIDEMIILOR	128
V.3. ETIOLOGIE, FIZIOPATOLOGIE	128
V.4. TABLOU CLINIC. FORME CLINICE ALE DISLIPIDEMIILOR	132
V.5. SCREENING, DIAGNOSTIC, EVALUARE	134
V.6. ABORDAREA ÎN PRACTICĂ A PERSOANEI CU DISLIPIDEMIE	135
V.7. DISLIPIDEMIILE ȘI CARDIOLOGIA PREVENTIVĂ	142
V.8. PREVENȚIA DISLIPIDEMIILOR	142

VI. SINDROMUL METABOLIC – GABRIELA ROMAN, ADRIANA RUSU	145
VI.1. INTRODUCERE	145
VI.2. EPIDEMIOLOGIA ȘI RISCURILE SINDROMULUI METABOLIC.....	145
VI. 3. ETIOPATOGENEZA ȘI FIZIOPATOLOGIA SINDROMULUI METABOLIC. RISCUL CARDIOMETABOLIC	145
VI.4. TABLOU CLINIC	147
VI.5. SCREENING, DIAGNOSTIC, EVALUARE	147
VI.6. ABORDAREA PRACTICĂ A SINDROMULUI METABOLIC- TRIADA ÎNGRIJIRII	148
VI.7. MANAGEMENTUL CLINIC AL SINDROMULUI METABOLIC.....	148
VI.8. SINDROMUL METABOLIC ȘI MEDICINA PREVENTIVĂ.....	149
VI.9. PREVENȚIA SINDROMULUI METABOLIC.....	149
VII. RISCUL CARDIOVASCULAR. RISCUL CARDIOMETABOLIC – CORNELIA BALA.....	151
VII.1. INTRODUCERE. DEFINIȚIE, NOMENCLATURĂ	151
VII.2. EPIDEMIOLOGIA RISCULUI CARDIOVASCULAR.....	152
VII.3. FIZIOPATOLOGIE. PATOGENEZA ATEROSCLEROZEI	152
VII.4. TABLOU CLINIC	153
VII.5. SCREENING ȘI DIAGNOSTIC	154
VII.6. ABORDAREA PRACTICĂ A RISCULUI CARDIOVASCULAR: TRIADA ÎNGRIJIRII	156
VII.7. MANAGEMENTUL CLINIC AL RISCULUI CARDIOVASCULAR.....	157
VII.8. RISCUL CARDIOVASCULAR ȘI MEDICINA PREVENTIVĂ	158
VII.9. PREVENȚIA RISCULUI CARDIOVASCULAR	158
VIII. HIPOGLICEMIILE NON-DIABETICE – ADRIANA FODOR	161
VIII.1. CAUZELE HIPOGLICEMIEI	161
VIII.2. DIAGNOSTIC.....	163
VIII.3. TRATAMENT.....	164
IX. HIPERURICEMIA – CAMELIA VONICA.....	167
IX.1. INTRODUCERE.....	167
IX.2. DEFINIȚIE	167
IX.3. EPIDEMIOLOGIE	167
IX.4. ETIOPATOGENEZA HIPERURICEMIEI	167
IX.5. TABLOU CLINIC. FORME CLINICE.....	168
IX.6. FACTORI DE RISC	169
IX.7. SCREENINGUL, DIAGNOSTICUL ȘI EVALUAREA HIPERURICEMIILOR	169
IX.8. MANAGEMENTUL CLINIC.....	170
ANEXE	173